

Cine i Literatura Italians

Codi: 103394

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	3	0
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	3	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	4	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	3	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	4	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	3	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	4	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	3	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Helena Aguila Ruzola

Correu electrònic: Helena.Aguila@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No s'escau

Objectius

A la fi del curs l'estudiant hauria d'haver adquirit capacitats relacionades amb les indicacions exposades en l'apartat dels continguts, com:

- Conèixer les línies mestres de la història del cinema italià del període objecte d'estudi i les seves relacions amb la literatura.
- Identificar i valorar, de manera individualitzada i amb unes coordenades bàsiques de referència, tant els autors literaris abordats i la seva ubicació en el cànon de la literatura italiana, com les principals figures del cinema italià.
- Poder resoldre amb un mínim d'eines orientatives la lectura i/o visió personal de les obres tractades i tenir capacitat per afrontar nous camins relacionats amb la matèria, de manera contextualitzada i d'acord amb la imatge panoràmica plantejada pel curs.

Competències

Estudis de Català i de Clàssiques

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis de Francès i Català

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis de Francès i de Clàssiques

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis de Francès i Espanyol

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Francès

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les metodologies oportunes per a la lectura i interpretació dels textos esmentats.
2. Argumentar idees i opinions amb precisió en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
3. Comprendre textos avançats, acadèmics o professionals en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
4. Demostrar un domini dels coneixements avançats i de les metodologies científiques relacionats amb la lingüística, la literatura, la història i la cultura que capaciten per cursar educació especialitzada de postgrau en l'àrea d'estudi pròpia o altres de similars.
5. Descriure l'evolució històrica i temàtica de la literatura, el cinema, el teatre i l'art italians.
6. Distingir les idees principals de les secundàries i realitzar síntesis dels seus continguts en els textos en italià referents a la literatura, l'art i l'estètica.
7. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics.
8. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
9. Identificar els principals corrents literaris i artístiques, els autors i les obres de la literatura i l'art italians.
10. Identificar i entendre l'evolució de la llengua literària a Itàlia i dels llenguatges artístics.
11. Llegir i comprendre textos literaris, artístics i culturals en italià de les principals èpoques.
12. Treballar individualment i/o en equip de forma efectiva en entorns multiculturals i interdisciplinaris aplicant valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics propis d'un grau en llengua estrangera que forma a l'estudiant per a la comunicació intercultural.

Continguts

Prenent com a punt focal la reflexió al voltant de la tipologia de les relacions entre els llenguatges del cine i la literatura, i de l'anàlisi al respecte d'alguns exemples italians, s'intentarà oferir un marc de referència genèric pel que fa a la matèria. A partir del naixement del cinema italià, s'oferirà una panoràmica dels gèneres, els autors, els aspectes socials i històrics, tot buscant les vinculacions expressives i metodològiques entre les representacions filmiques i els textos literaris.

Visió de fragments (o la seva totalitat) d'obres cinematogràfiques italianes i lectura de fragments (o la seva totalitat) d'obres literàries.

Metodologia

-

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i pràctiques	28	1,12	4, 7, 8, 9
Lectura i comentari dels textos	13	0,52	1, 4, 6, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi dels textos, materials i bibliografia	30	1,2	4, 9
Lectura i comentari dels textos	30	1,2	1, 6, 9, 10, 11

Avaluació

Es considerarà "no presentat" i no tindrà dret a reavaluació l'estudiant que no hagi complert amb 75% de les activitats d'avaluació proposades.

Els estudiants italians hauran de consultar les condicions d'avaluació al professor de l'assignatura. La responsabilitat del seguiment de les activitats formatives i d'avaluació recau exclusivament en l'estudiant.

El plagi total o parcial de qualsevol dels exercicis i treballs presentats es considerarà automàticament un **Suspens** de tota l'assignatura i no només de l'exercici plagiat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova 1 de verificació dels coneixements adquirits durant el curs, que inclourà una part de treball analític més personal sobre una pel·lícula i una obra literària.	35	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12
Prova 2 de verificació dels coneixements adquirits durant el curs, que inclourà una part de treball analític més personal sobre una pel·lícula i una obra literària.	33	16	0,64	1, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Prova 3 de verificació dels coneixements adquirits durant el curs, que inclourà una part de treball analític més personal sobre una pel·lícula i una obra literària.	32	16	0,64	1, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Introducció a la història del cine italià:

Gian Piero Brunetta, Cent'anni di cinema italiano (2 voll.), Laterza, Bari 2000

Gian Piero Brunetta, Buio in sala", Marsilio Editori, Venezia, 1989

Literatura i Cine Italians:

Carlo Tagliabue, Cinema e letteratura italiana, Guerra, Perugia 1990;

Vito Attolini, "Dal romanzo al set. Cinema italiano dalle origini ad oggi", Edizioni Dedalo, Bari, 1988

Ernesto Guidorizzi, "La narrativa italiana e il cinema", Sansoni, Firenze, 1973

Giampiero Brunetta, "Gli intellettuali italiani e il cinema", Bruno Mondadori, Milano, 2004

Estudis sobre cinema i literatura:

Giacomo Manzoli, "Cinema e Letteratura", "Le bussole" Carocci, Roma, 2003

Carmen Peña Ardid, Literatura y cine, Catedra, Madrid 1992;

Gian Piero Brunetta, "Letteratura e cinema", Zanichelli, Bologna, 1976

Francisco Gutiérrez Carbajo, Literatura y cine. Madrid, UNED (Educación Permanente), 1993.

Antonio Costa, Immagine di un'immagine. Cinema e letteratura, UTET, Milano 1993;

Adaptació:

A. Fumagalli, I vestiti nuovi del narratore. L'adattamento da letteratura a cinema, Il Castoro, Mi, 2004

José Luis Sánchez Noriega, De la literatura al cine. Teoría y análisis de la adaptación, Paidós, Barcelona, 2000;.

Juan M. Company, El trazo de la letra en la imagen. Texto literario y texto fílmico, Cátedra. Signo e Imagen, Madrid 1987;

Umberto Eco, I Limiti dell'interpretazione, Bompiani, Milano 1980;

Teories:

Seymour Chatman, Historia y discurso. La estructura narrativa en la novela y el cine [1978], Taurus, Madrid, 1990

Enric Sullà, Teoría de la novela. Antología de textos del siglo XX, Crítica, Barcelona, 1996

Pier Paolo Pasolini, Empirismo eretico [1972], Garzanti, Milano

Anàlisi del text fílmic:

Simón Feldman, La composición de la imagen en movimiento, Gedisa, Barcelona 1995;

Jesús García Jiménez, La narrativa audiovisual, Cátedra, Madrid 1993;

A. Gaudreault, F. Jost, El relato cinematográfico, Paidós, 1995;

André Gaudreault i François Jost, El relato cinematográfico. Cine y narratología, Paidós, Barc. 1995

Ramón Carmona, Cómo se comenta un texto fílmico, Cátedra, Madrid 1993;

Francesco Casetti - Federico Di Chio, "Como analizar un film", Traducción de Carlos Losilla, Ed. Paidós Iberica, Barcelona, 1994 (F. Casetti - F. Di Chio, "Análisis del film", Bompiani, Milano, 2003)

M. Martín, El lenguaje del cine, Barcelona, Gedisa, 2008.

Roberto C. Provenzano, Il linguaggio del cinema. Significazione e retorica, Lupetti, Milano, 1999

Michel Chion, La música en el cine, Editorial Paidós, Barcelona, 1997

Alexis Racionero, El llenguatge cinematogràfic, Barcelona, UOC, 2008